

उपसा सिंचन योजनांकरिता पंपाची निवड करण्यासाठी सविस्तर निकष व मार्गदर्शक सूचना ठरविण्यासाठी समिती गठित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग
शासन निर्णय क्र. संकिर्ण-२०२४/प्र.क्र.१०/जसं (धोरण)
नवीन प्रशासन इमारत, ६ वा मजला,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : १७.०२.२०२५

प्रस्तावना :-

जलसंपदा विभागामार्फत राज्यातील ५९ उपसा सिंचन योजना कार्यान्वित असून त्याद्वारे सुमारे ५.८२ लक्ष हेक्टर सिंचन क्षमता निर्माण झाली आहे व ७४ योजना बांधकामाधीन असून त्याद्वारे ८.१५ लक्ष हेक्टर सिंचन क्षमता निर्माण होणार आहे.

उपसा सिंचन योजनेचे नियोजन करताना पंपाची निवड करणे ही अत्यंत महत्वाची व कुशल बाब आहे. जलसंपदा विभागाच्या कार्यप्रकाराच्या अनुषंगाने विविध प्रकारचे पंप उपलब्ध आहेत. उदा: Vertical Turbine Pump, Submersible Pump, Horizontal Split Case Pump इ. परंतु पंप निवडीसाठी मार्गदर्शक सूचना उपलब्ध नसल्याने त्यामध्ये सुसूत्रता दिसून येत नाही. तसेच पंप निवडीवर योजनेची कार्यक्षमता, विश्वसनीयता व किफायतशीरता ठरते. त्यामुळे पंप निवड ही अत्यंत काळजीपूर्वक होणे अपेक्षित आहे. पंपाची निवड ही प्रामुख्याने यांत्रिकी घटकांशी संबंधित असली तरी त्यामध्ये विद्युत व स्थापत्य घटकांचाही संबंध येतो. सबब पंप निवडीचे सविस्तर निकष व मार्गदर्शक सूचना ठरविण्यासाठी सर्वसमावेशक समितीचे गठन करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

सदर शासन निर्णयाद्वारे उपसा सिंचन योजनांसाठी पंप निवडीचे सविस्तर निकष व मार्गदर्शक सूचना ठरविण्यासाठी पुढीलप्रमाणे समितीचे गठन करण्यात येत आहे :-

समिती :

अ.क्र.	अधिकारी	पदनाम
१.	मुख्य अभियंता, मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक	अध्यक्ष
२.	मुख्य अभियंता, यांत्रिकी संघटना, नाशिक	सदस्य
३.	मुख्य अभियंता (विद्युत), जलविद्युत प्रकल्प, मुंबई	सदस्य
४.	श्री.जयंत खाडे, अधीक्षक अभियंता, यांत्रिकी मंडळ कोल्हापूर.	सदस्य
५.	अधीक्षक अभियंता, उपसा सिंचन योजना, मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक	सदस्य सचिव

कार्यकक्षा : समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहिल.

१. पंपाचे विविध प्रकार, त्यांची उपसा सिंचन योजनांसाठीची उपयुक्तता तपासणे.
२. इतर राज्यातील तसेच महाराष्ट्रातील इतर विभागांनी (उदा. मजिप्रा, महानगरपालिका इ.) उभारणी केलेल्या पंपिंग योजनेतील पंप निवड व त्याची उपयोगिता यांचा अभ्यास करणे.
३. पंप निवडताना भांडवली व देखभाल-दुरुस्ती खर्चाचा विचार करून पंपाची Life Cycle Cost ठरवणे.
४. पंप निवडीचे सविस्तर निकष व मार्गदर्शक सूचना निश्चित करणे.
५. पंपाच्या निवडीसाठी संगणक प्रणाली तयार करणे.

कालावधी : सदर समितीचा कालावधी शासन निर्णय प्रसिध्दीच्या दिनांकापासून ३ महिने इतका राहिल. समितीच्या बैठकीसाठी अन्य तज्ञ व्यक्तीस विशेष निमंत्रित म्हणून बोलाविण्याचे अधिकार समिती अध्यक्षाना असतील.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संगणक संकेतांक २०२५०२१७१२०९५६१०२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रसाद नार्वेकर)
मुख्य अभियंता (जसं) व सह सचिव

प्रत:

१. अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहायक
२. सचिव (प्रकल्प समन्वय) जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहायक
३. सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहायक
४. सर्व कार्यकारी संचालक, जलसंपदा विभाग.
५. मुख्य अभियंता, मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक.
६. मुख्य अभियंता, यांत्रिकी संघटना, नाशिक.
७. मुख्य अभियंता (विद्युत), जलविद्युत प्रकल्प, मुंबई.
८. सर्व सह सचिव व सर्व मुख्य अभियंता जलसंपदा विभाग.
९. अधीक्षक अभियंता, उपसा सिंचन योजना, मध्यवर्ती संकल्पचित्र संघटना, नाशिक.
१०. सर्व उप सचिव व सर्व अधीक्षक अभियंता, जलसंपदा विभाग
११. श्री.जयंत खाडे, अधीक्षक अभियंता, यांत्रिकी मंडळ, कोल्हापुर.
१२. जलसंपदा (धोरण) कार्यासन (संग्रहार्थ)